

Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňu
ke schválení

M. Beňu

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 36

Pro členy a kandidáty předsednictva,
členy sekretariátu ÚV KSČ

Dne 27. ledna 1983

M. Beňu

Č. j.: inf.15/83

Počet listů: 7

Počet výtisků: 26

Den vydání: 31. ledna 1983

OBSAH

Informace o politické situaci v krajích

26. 1. 1983

Informace o politické situaci v krajích

Politická situace a názorová hladina obyvatel je dle hodnocení krajských výborů KSČ a instruktorů ústředního výboru klidná a ustálená. Ovlivnil ji poměrně dobrý nástup do letošního roku, úspěšný rozvoj pracovní iniciativy, která je zaměřena na zabezpečování rozhodujících hospodářských úkolů. Na výrobních poradách jsou hledány cesty k zajištění plynulé výroby a je přijímána řada socialistických závazků na počest 35. výročí Vítězného února a 39. výročí SNP. Ukazuje se, že plán na měsíc leden bude ve většině podniků splněn. Pozitivní je i odezva na prováděnou celospolečenskou prověrku hospodaření s palivou, energií a pohonnými hmotami, do níž je zapojen široký okruh pracovníků státních, hospodářských a společenských orgánů a organizací, která plní své poslání. Zásobování vnitřního trhu je až na některé sortimentní nedostatky dobré a stabilizované, což je ve veřejnosti kladně přijímáno. Na politické klima má příznivý dopad i průběh výročních členských schůzí ZO KSČ. Se souhlasem a podporou se setkaly závěry zasedání politického poradního výboru Varšavské smlouvy v Praze. Oceňována je přijatá politická deklarace a výzva k uzavření smlouvy o vzájemném nepoužití vojenské síly a zachování mírových vztahů mezi státy Varšavské smlouvy a NATO.

x

Mimořádná pozornost stranických orgánů je nyní soustředěna na průběh výročních členských schůzí základních organizací. Krajské /městské/ výbory strany i instruktoři ÚV KSČ hodnotí výsledky výročních schůzí, které již proběhly, pozitivně. Jejich úroveň, i když je rozdílná, je vyšší než v minulosti. Celkový zájem usnesení předsednictva ÚV KSČ k jejich svolání byl správně pochopen a schůze přispívají ke zvýšení akceschopnosti stranických organizací a odpovědnosti funkcionářů i všech komunistů za realizaci závěrů XVI. sjezdu strany. Jsou schůze velmi dobré, průměrné, ale také slabší. Rozdíly v jejich kvalitě vyplývají zpravidla z nižší úrovně a schopnosti funkcionářů některých základních organizací.

Výroční členské schůze probíhají podle schválených harmonogramů. K 21. lednu 1983 se jich konalo 38,4 % s průměrnou účastí 89,1 % členů. V diskusi vystoupilo 23,2 % z celkového počtu přítomných. Zástupců vyšších stranických orgánů se zúčastnilo 30 428. Bližší údaje uvádí přiložená tabulka. Schůze se zatím konaly ve většině krajů zpravidla v méně početných organizacích ve školách, institucích, na vesnicích, v místech bydliště apod. V několika krajích jsou rovnoměrně rozloženy a probíhají od počátku i v organizacích výrobního charakteru.

K dobré politické atmosféře výročních schůzí přispívá rozvoj pracovní iniciativy. Například v době jejich konání se projevila mimořádná pracovní iniciativa ve VŽKG v Ostravě, kde bylo dosaženo 4 rekordů a 82 vynikajících výkonů na počest výročních členských schůzí a 35. výročí Vítězného února. Nový socialistický závazek byl vyhlášen také v závodě NHKG Ostrava. Uzavřely jej sdružené kolektivy válcovny předvalků, ocelárny, závodové dopravy a údržby s platností do konce 7. pětiletky. Hlavním bodem závazku je překročit průsady minimálně o 4 000 tun, což znamená splnit v letech 1983-84 vstřícný plán a dát jednodenní a v roce 1985 dvoudenní produkci navíc. Brigáda socialistické práce, která závazek přijala, vyzvala další kolektivy k následování. Na VČS ZO KSČ č. 4 Hutních montáží Ostrava se racionalizační brigáda zavázala snížit dovozní nároky na prováděné opravy těžkých jeřábů a ušetřit tím 1 milión devizových korun.

Zprávy přednesené na výročních členských schůzích většinou postihují všechny oblasti stranické práce. Závěry 7. zasedání ÚV KSČ se promítají do zpráv zejména v organizacích ve výrobě. Kladou důraz na rozhodující úkoly, na zabezpečování plánu letošního roku, na dosahování úspor materiálu, surovin, energie apod. V této souvislosti jsou rozebírány výsledky celospolečenské prověrky hospodaření s palivy, energií a pohonnými hmotami. Je poukazováno na rezervy v této oblasti a stanoveno jak realizovat přijatá opatření. Poznatky ze Severomoravského kraje, ale i některých dalších ukazují, že v dělnických organizacích jsou zprávy kritičtější, konkrétnější a adresnější. V řadě organizací z

nevýrobní sféry se dosud nepodařilo odstranit velkou popisnost zpráv, převažující hodnocení výsledků dosažených v minulém období na úkor stanovení dalších konkrétních úkolů a cílů.

Průběh diskuse je hodnocen většinou pozitivně. Projevuje se v ní vysoká aktivita členů. Je zpravidla věcná, kritická a otevřenější než v minulosti. Diskutující v ní reagují na otázky uvedené ve zprávě a kriticky se vyjadřují především k místním problémům. Projevuje se u nich snaha přispět k jejich řešení a odstraňovat nedostatky v práci organizace. Připomínky jsou zejména k nedostatkům v organizaci práce, materiálně technickém zabezpečení výroby, k nízké hospodárnosti, nedostatečnému využívání techniky a fondu pracovní doby. Ve více krajích je zaznamenána kritika k práci registrovaných členů strany v místě bydliště. V Severočeském kraji byly vzneseny v některých dělnických organizacích kritické připomínky k činnosti ZO SSM, kterým se dostatečně nedaří získávat mladé dělníky za členy SSM a účinně na ně politicky působit.

Volby výborů základních organizací probíhají podle stanov strany a bez problémů. Daří se naplňovat projekty jejich sociálního a věkového složení. V Jihomoravském kraji na okrese Břeclav bylo třeba v několika případech čelit snahám volit celý výbor ZO KSČ najednou. V Bratislavě zase pokusům zlepšit v obvodní stranické organizaci procento zastoupení dělníků ve výborech tím, že by se zvolil proti původním záměrům menší počet členů výborů ZO KSS nevýrobního charakteru.

Většina přijímaných usnesení odpovídá stanoveným záměrům. V některých organizacích jsou velmi obsáhlá, podrobná a konkrétní, v jiných zase stručnější a nebo méně konkrétní. Vyskytují se i jednotlivé případy, kdy se pouze ukládá výboru organizace rozpracovat výsledky výroční členské schůze do plánu práce na tento rok. Zejména těmto organizacím věnují okresní výbory pozornost a pomáhají při rozpracování závěrů výroční schůze.

Poznatky z dosud konaných VČS krajské a okresní výbory vyhodnocují, ze zjištěných nedostatků vyvozují závěry a se zkušenostmi z jejich průběhu seznamují na poradách politické pracovníky a funkcionáře základních organizací, kde se výroční schůze teprve uskuteční. Okresními výbory je oceňována pomoc pracovních skupin krajských výborů strany i ÚV KSČ.

Přípravy okresních a krajských konferencí probíhají podle harmonogramu. Jsou zpravidla hotovy nebo se dokončují první varianty zpráv. Přistupuje se k jejich konzultacím. Například ve Středočeském kraji je v sekretariátu KV KSČ vždy posuzována komplexně příprava konference jednoho okresu. Kádrová příprava nových orgánů se dokončuje.

V souvislosti se zajišťováním dopisu ÚV KSČ, který byl zaslán v prosinci krajským výborům k zabezpečení schválených úprav cen některých druhů služeb pro obyvatelstvo od 1. února t.r. vznikly v krajích a okresech některé nejasnosti, nervozita, nerozhodnost a dokonce snahy zpochybňovat přijatá opatření. Vyplývalo to především ze skutečnosti, že do této doby bylo po linii státních orgánů, národních výborů a organizací zajišťujících služby uděláno velmi málo pro řešení ekonomických problémů služeb, zejména v provádění prověrek rentability, snižování nákladovosti, růstu jejich kvality a pohotovosti. Porada instruktorů ÚV KSČ a celostátní porada vedoucích příslušných oddělení krajských výborů napomohly některé nejasnosti vysvětlit a sjednotit postup územních stranických orgánů.

Přístup jednotlivých KNV k zabezpečování úkolu je rozdílný. V Bratislavě vychází stanovení cen z analýzy rentability a národní výbor je na provedení úpravy připraven. Rovněž ve Východoslovenském kraji se nevyskytují problémy. V Praze, Středočeském, Západoslovenském a Středoslovenském kraji však nejsou dostatečně prověřeny náklady jednotlivých podniků a ceny budou stanoveny odhadem - budou nižší než nejvyšší hranice cenového rozpětí. V Západočeském kraji bylo uloženo zpracovat analýzu

rentability do 30.6. t.r. a na jejím základě provést od 1.1.1984 korekci cen jednotlivých služeb. V Severočeském kraji se počítá v této etapě se stanovením cen na nejvyšší hranici a po prověrce nákladovosti provedou v další etapě jejich snížení. V Jihočeském, Jihomoravském, Severomoravském a Východočeském kraji se pro nekomplexnost ekonomických rozborů uvažuje o stanovení cen jednotně v celém kraji. Většina instruktorů ÚV KSČ upozorňovala, že se v této fázi převážně řeší pouze výše cen a ne celkové zkvalitňování služeb, jejich další racionální rozvoj snižováním nákladů apod. pro nedostatečnou připravenost.

Mezi jednotlivými kraji se projevovaly až do zveřejnění v Rudém právu a dalších sdělovacích prostředcích značné rozdíly v pronikání informací o připravovaných cenových úpravách. V Praze, Středočeském a Severočeském kraji byl s dopisem tajemníka ÚV KSČ s. J. Poledníka seznámen široký funkcionářský aktiv až do úrovně ZO KSČ. Ve zbývajících krajích zůstala informace zpravidla na úrovni předsednictva KV, OV KSČ a nebo předního funkcionářského aktivu. V probíhajících diskusích vznikají připomínky, že se s úpravou cen přichází v nevhodnou dobu, že jí budou citelně postiženi důchodci a vícečlenné rodiny s nižšími příjmy a jsou vyslovovány různé dohady o konkrétní výši cen jednotlivých služeb. Jsou obavy, aby zvyšováním cen nebyly zakrývány nepořádky v organizaci a řízení těchto podniků. V Panelárně Příšovice a v Pozemních stavbách Liberec /Severočeský kraj/ bylo v diskusi na členských schůzích kritizováno, že v některých provozovnách služeb již v průběhu ledna odmítají převzít zakázky od obyvatel. Podobné poznatky jsou i z okresu Ústí nad Labem. Neúplné informace o těchto opatřeních vyvolávaly v Severočeském kraji různé fámy, například že dojde ke zdražení všech služeb a dalším cenovým úpravám. Rovněž ve Východočeském a Středoslovenském kraji pronikají do veřejnosti různé dezinformace. Bylo požadováno, aby sdělovací prostředky zveřejnily zásadní stanovisko k těmto opatřením.

Tabulka 1

Výroční členské schůze základních organizací KSČ podle krajů za ČSSR v roce 1983

(Stav k 21.lednu 1983)

	Základní organizace KSČ			Členové základní organizace			Přítomno regi- strovanych členů	Diskutujících celkem	Procento diskutují- cích (sl.8; sl.5+sl.7). . 100	Účast zástupců vyšších orgánů		
	Celkový počet	V nichž byla výroční schůze	Procento	V organizacích, v nichž se schů- ze konala	Přítomní na schůzi	Procento				OV	KV	ÚV
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ČSSR úhrnem	43 732	16 807	38,4	494 157	440 430	89,1	64 826	117 375	23,2	27835	1 924	669
ČSR celkem	31 683	11 855	37,4	371 076	324 929	87,5	46 345	82 254	22,1	18887	1 129	341
SSR celkem	12 049	4 952	41,0	123 081	115 501	93,8	18 481	35 121	26,2	8 948	795	328
Praha - město	3 046	885	29,0	37 816	33 635	89,0	1 542	6 496	19,0	1 139	132	115
Středočeský	4 250	1 614	38,0	51 107	43 219	84,5	6 087	10 625	21,5	1 696	186	37
Jihočeský	2 443	550	22,5	12 565	10 629	84,6	1 592	3 375	27,6	745	42	13
Západočeský	2 994	959	32,0	24 033	20 030	83,3	4 190	6 429	26,5	1 517	98	12
Severočeský	3 677	1 675	44,6	46 018	40 232	87,4	2 255	11 189	27,8	2 406	153	39
Východočeský	4 526	1 684	37,2	44 175	38 702	87,6	4 398	12 665	29,3	2 459	171	46
Jihomoravský	6 202	2 211	35,7	62 197	54 692	87,9	16 538	14 353	20,2	3 549	139	29
Severomoravský	4 545	2 277	50,1	93 165	83 790	89,9	9 743	17 122	18,3	5 376	208	50
Bratislava - město	1 165	498	42,7	15 926	14 601	91,6	115	4 108	27,9	634	109	144
Západoslovenský	3 396	1 245	36,7	33 788	31 231	92,4	4 505	8 795	24,6	2 310	152	50
Středoslovenský	3 635	1 665	45,8	41 565	39 317	94,6	9 719	11 749	24,0	3 137	262	77
Východoslovenský	3 853	1 544	40,0	31 802	30 352	95,4	4 142	10 469	30,5	2 867	272	57

Bez údajů HPS ČSLA a HV MV.